

**PET GODINA
BJELOVARSKO-BILOGORSKE
ŽUPANIJE U EUROPSKOJ UNIJI**

» UVODNIK

TRI PUTA PET

Pet godina se ne čini dovoljno vremena za velike promjene, no u slučaju Bjelovarsko-bilogorske županije stvari su ispale drugačije. Pet godina članstva Hrvatske u Europskoj uniji poklopilo se sa pet godina mandata župana Damira Bajsa, a to je Bjelovarsko – bilogorskoj županiji donijelo političku stabilnost kod provođenja niza novih projekata i snalaženja u šumi propisa i drugačijeg razmišljanja koje donosi članstvo u EU. Županijska je vlast svoj posao radila dobro i brojke koje su 2013. bile u crvenom dovela u zelenu zonu. Od stanja u županijskoj blagajni i proračuna koji je narastao pet puta, do onoga na čemu se prolazi ili pada, povlačenja novca iz dostupnih fondova. Samo jedan EU projekt iz 2013. danas se pretvorio u njih više od stotinu i 350 milijuna kuna investicija koje se izvode na terenu. Pomak se počeo osjećati na rastu BDP-a, dostupnosti javnih usluga, izgrađenoj infrastrukturi. Ako se vratimo pet godina unatrag i zamislimo da Hrvatska nije postala članicom EU, a Bjelovarsko – bilogorska županija od članstva iskoristila sve što je mogla, ocjena bi bila vjerojatno bila sasvim drugačija. Ovakvo se brojka pet koja se provlači kroz našu EU avanturu može sasvim opravdano dodijeliti kao ocjena petogodišnjeg rada.

SADRŽAJ	
Pet najvećih projekata.....	2,3
Interview sa županom Damirom Bajsom.....	4,5,6,7
Gospodarstvo	8,9
Poljoprivreda.....	10,11
Zdravstvo	12,13
Školstvo	14,15
Turizam	16,17
Vodoopskrba	18
Cestogradnja	19
Legalizacija objekata	20
Građevinske dozvole	21
Eu projekti i županijski proračun	22,23
Treća dob	24
Branitelji	25
Prije pet godina	26,27
Nezaposlenost.....	28
Bjelovarski sajam.....	29
Vatrogastvo	30
Sport	31
Željeznički promet	32

5

NAJZNAČAJNIJIH PROJEKATA
KOJI SE PROVODE NA PODRUČJU
BJELOVARSKO - BILOGORSKE ŽUPANIJE

Nova Opća bolnica Bjelovar

Nova zgrada Opće bolnice Bjelovar omogućiće objedinjenje svih kirurških djelatnosti, te modernu novu dnevnu bolnicu i uvelike poboljšati uvjete liječenja za oko 130 tisuća osiguranika. Ministarstvo zdravstva je osiguralo 70 milijuna kuna nepovratnih sredstava, a Bjelovarsko-bilogorska županija preostalih 90 milijuna kuna kreditnim aranžmanom. Raspisivanje natječaja za gradnju se očekuje tijekom jeseni.

Pruga Sveti Ivan Žabno - Gradec

Iako niti metar 12 kilometara dugačke pruge ne prolazi Bjelovarsko – bilogorskom županijom, ona je od iznimnog značaja za sve građane. Put od Bjelovara do Zagreba skraćuje na sat vremena i otvara nove gospodarske mogućnosti. Izgrađena je uz pomoć EU novca i dijelom domaćih izvora, a vrijedna je 200 milijuna kuna. Puštanje u promet se očekuje do kraja godine.

VRIJEDNOST

160 milijuna kuna

VRIJEDNOST

200 milijuna kuna

Brza cesta Vrbovec - Bjelovar

Kapitalni projekt koji se mora dovesti do kraja trenutačno je stigao do Farkaševca, a puštanje te dionice u promet se očekuje tijekom ove godine. Do Bjelovara će se voziti lokalnim cestama obnovljenima i prilagođenima pojačanom prometu. Bjelovarsko - bilogorska županija inisitira na nastavku izgradnje punog profila do Bjelovara i izlobirala je stavljanje čvora Rovišće na trasu brze ceste. Za dovršetak punog profila je potrebno 300 milijuna kuna.

VRIJEDNOST

300 milijuna kuna

Energetska obnova javnog sektora

Projekt koji je zaposlio svu postojeću građevinsku operativu koja radi na županijskim školama, vrtićima, ambulantama domova zdravlja, zgradama javnog sektora. Na raznim natječajima uz pomoć Regionalne razvojne agencije već povučeno je i prijavljeno projekata u vrijednosti 150 milijuna kuna. Bjelovarsko-bilogorska županija je vodeća u državi po broju prijavljenih projekata, a uspješnost prolaska je gotovo sto posto.

VRIJEDNOST

150 milijuna kuna

Centri izvrsnosti

U fiskalnom smislu najmanji ali po ulaganju u budućnost zacijelo najveći projekt su Centri izvrsnosti, a to je prepoznaš i predsjednica Republike Kolinda Grabar Kitarović koja je primila najbolje županijske učenike i njihove mentore. Nadarenim učenicima se pruža šansa za dodatno napredovanje, a do sada su aktivirani Centri izvrsnosti iz matematike, engleskog jezika i kemije. Prema planu koji je napravljen Bjelovarsko - bilogorska županija želi ustrojiti deset Centara izvrsnosti.

VRIJEDNOST

2,5 milijuna kuna

Damir Bajs, bjelovarsko-bilogorski župan

Iskoristili smo ulazak u EU i naša županija raste dvostruko brže od državnog prosjeka

▀ Pet je godina prošlo od ulaska Hrvatske u Europsku uniju i pet godina kako ste na čelu županije. Očekivanja su bila velika, jesu li ispunjena?

Ako pogledamo gdje smo bili 2013. kad sam ponovo preuzeo županiju i gdje smo danas onda smo definitivno napravili veliki pomak na bolje. Županija je bila na dnu gotovo svih ljestvica, naše ustanove i tvrtke kao što su Bjelovarski sajam, Županijska uprava za ceste, Hidoregulacija, ŠRC Kukavica ili Suvenir Sirač praktično su bile u stečaju. U ladici me dočekao jedan jedini EU projekt od 400 tisuća kuna. Danas je sve potpuno drugačije, sve naše tvrtke i ustanove su stabilne, škole i zdravstvene ustanove su u plusu i normalno funkcioniraju. Što se tiče EU projekata imamo ih više od stotinu, potpisani ugovori vrijede više od pedeset milijuna eura i radi se diljem županije. Na gospodarskoj ljestvici županija smo se podigli za tri mesta i sada smo petnaesti, no naravno da tu nećemo stati. Želimo ući među deset najrazvijenijih županija i na dobrom smo putu. Osobno mi je tu najvažniji podatak BDP po glavi stanovnika gdje nam zadnji dostupni službeni podaci daju puno pravo da budemo optimistični. Dok je 2012. naš BDP bio 51 712 kuna, 2015. godine je narastao na 55 867 kuna. Dakle rasli smo i u 2014. i 2015. dok su druge županije, posebice one nama susjedne, stagnirale ili padale. Naš BDP raste po stopi od se-

“

Što se tiče EU projekata imamo ih više od stotinu, potpisani ugovori vrijede više od pedeset milijuna eura i radi se diljem županije

“

Deset posto zaposlenika Bjelovarsko – bilogorske županije plaću prima upravo od Europske Unije jer provodimo desetine i stotine projekata

» INTERVIEW

dam posto dok je državni prosjek 3,4 posto. To su brojke koje najbolje pokazuju što smo i kako radili.

Ulaganje u Europsku uniju je otvorio vrata brojnih fondova bez kojih se očito ne može računati na razvoj i napredak. Je li Županija na to bila spremna?

Europski fondovi su šansa koju smo mi iskoristili. Od energetske obnove, do poljoprivrede i civilnog sektora koji se uključio u izradu projekata. Oni možda nemaju projekte koji su finansijski tako veliki ali sudjeluju u ukupnom rezultatu. Ne zaboravimo da deset posto zaposlenika Bjelovarsko – biologorske županije plaću prima upravo od Europske unije jer provodimo desetine i stotine projekata koji u konačnici i zapošljavaju kao što je primjerice Zaželi, zapošljavanje dugotrajno nezaposlenih žena. Županija uvijek želi biti partner općinama i gradovima iako nekad može i sama biti nositelj projekta. Lijepi primjer su bazeni u Velikom Grđevcu koji su isprva dočekani s dosta sumnje ali pokazalo se da smo bili u pravu kad se krenulo u taj projekt. Isto vrijedi i za prugu Žabno - Gradec koja je izgrađena EU novcem ali Bjelovarsko – biologorska županija je pokrenula tu priču još prije dvadesetak godina. Treba koristiti EU fondove na svim razinama i u svim djelatnostima i tu mi je posebice važno da smo promijenili trendove u poljoprivredi. Naime, prije pet godina je naša županija bila na dnu po prijavama ne samo na EU fondove već i na sve druge izvore finansiranja u poljoprivredi, a sad smo na vrhu te ljestvice po realiziranim projektima i povučenom novcu. Dobrom pripremom, edukacijom i potporama "natjerali" smo naše poljoprivrednike da se sami javljaju i traže EU novac. Narasla nam je i ukupna poljoprivredna proizvodnja i sad smo na drugom mjestu odmah iza Osječko - baranjske županije, koja je u svakom smislu puno veća od nas. To se rezultati koji pokazuju da se uz puno truda i pravilno posložen sustav može napraviti veliki iskorak.

Županija i njezine stručne službe moraju biti servis i građanima i gospodarstvu i otklanjati sve zapreke koje usporavaju investicije. To je posao koju javnost često ne vidi u pravom svjetlu?

Promjenjeni loši trendove je posao koji se ipak ne može napraviti preko noći i treba vremena da se stvari poslože drugačije. U ovih pet godina mi smo učinili i dalje činimo sve kako maksimalno pojednostavili sve procedure i građanima i investitorima omogućili da svoje zahtjeve rješavaju brzo i učinkovito. Svake godine imamo nekoliko izmjena Prostornog plana županije i to je uvijek vezano uz gospodarstvo i potrebe ulagača koji kod nas žele otvoriti svoje pogone. Primjerice, prema prvoj verziji prostornog plana kod bioplinskih postrojenja bilo je dopuštena izgradnja pogona snage samo jedan megavat, a sama procedura procedura dobivanja dozvole je bila komplikirana i dugotrajna bez jasnog jamstva da će se dobiti zeleno svjetlo. Stoga smo promjenili prostorni plan i dopustili izgradnju postrojenja jačine do 20 megavata i posljedica je da smo od skromnog interesa ulagača došli do vodećeg mjesta u državi u korištenju obnovljivih izvora energije i izgrađenih bioprostrojenja. Doslovce jedna izmjena brojke na papiru je omogućila velika ulaganja. Isto vrijedi i za izdavanje građevinskih dozvola gdje je županija također bila na dnu ljestvice ali to smo preokrenuli i sada smo druga

“

Dok je 2012. naš BDP bio 51 712 kuna, 2015. godine je narastao na 55 867 kuna. Dakle rasli smo i u 2014. i 2015. dok su druge županije, posebice one nama susjedne, stagnirale ili padale. Naš BDP raste po stopi od sedam posto dok je državni prosjek 3,4 posto

“

U ovom trenutku imamo potpisane ugovore za razne projekte ukupno vrijedne 350 milijuna kuna

županija po brzini izdavanja građevinskih dozvola. Dodatno smo educirali naše zaposlenike, drugačije organizirali mjerodavni odjel i time smanjili papirologiju i rasteretili građane. Ne možete očekivati dolazak ulagača i razvoj ako se na građevinsku dozvolu mora čekati mjesecima.

▀ Županija bježi s dna ljestvica koje mjere razvoj ali na jednoj ipak želi rast prema dolje. Iseljevanje mladih je problem koji se ne smije ignorirati?

Niti mi nismo ostali pošteđeni odlaska mladih ljudi u druge države i tu dijelimo sudbinu cijele Hrvatske. No, na toj ljestvici smo 13.-ta od 20 županija i tu jasno želimo biti što niže. Činjenica je da za razliku od nekih krajeva koji su jako pogodeni iseljavanjem mi dobro stojimo ali to ne znači da mladi ne odlaze. Izgubili smo oko 500 građana i stoga činimo sve što je moguće kako bi ih zadržali u njihovim gradovima i općinama, a to možemo osiguravanjem standarda življenja primjenjenih 21. stoljeću. Od ulaganja u školstvo i zdravstvo, izgradnje i obnove cesta, ulaganjem u komunalnu infrastrukturnu, sve ono što županija može i treba napraviti i za što i povlači novac iz europskih fondova. I naravno da građanima treba omogućiti da od svog rada pristojno žive, a to možemo stvaranjem uvjeta u kojima gospodarstvo može generirati nova radna mjesta.

▀ Politička stabilnost je bitna za planiranje i provođenje aktivnosti koje pokreću gospodarski kotač. U ovih pet godina na čelu Županije prvo ste suradivali se desnom, potom sada s lijevom opcijom, a državna vlast se nije uvijek poklapala sa županijskom?

Ne vidim da je to bio nekakav problem u bilo kojem trenutku i nije zasmetala činjenica da državna i županijska vlast nisu uslovno rečeno na istoj strani. Dapače, vrata su nam kao županiji i meni kao neovisnom županu uvijek bila otvorena i mogli smo doći do ministara i ljudi u fondovima i dogovoriti projekte koji će našoj županiji donijeti boljitet. Primjerice, s ovom Vladom odlično surađujemo iako je u Županijskoj skupštini HDZ oporba. No, stranke koalicije koje mene podupiru u Županijskoj skupštini su u koaliciji s HDZ-om na državnoj razini i ja im zahvaljujem na dobroj suradnji, od HNS-a do ostalih stranaka. Ja sam dugo u ovom poslu, imam jako puno političkog iskustva i znam kako se vodi županija. Osim toga bio sam i ministar turizma i znam kako funkcioniра država i kako treba postaviti stvari da dobijete ono što vašem kraju treba, i od toga su ostala i brojna poznanstva i veze koje sada mogu iskoristiti kada treba ishoditi stvari koje su bitne za naše građane. Stoga nema bojazni da se iz političkih razloga mogu zaustaviti dobri trendovi koje smo započeli.

»

GOSPODARSTVO

ŽUPANIJA SIGURNO KORAČA PREMA OPORAVKU

Više od milijardu kuna investicija i osjetno povećanje broja zaposlenih u realnom sektoru

Broj obrta
1058

Bjelovarsko-bilogorska županija je posljednjih nekoliko godina bila poprištem velikog investicijskog ciklusa u kojem je na njezinom području uloženo više od milijardu kuna. Drvoprerađivački sektor, koji je lokomotiva razvoja, zabilježio je najveće investicije u Republici Hrvatskoj. Tvrte kao što su Kronospan i Bjelin povukle su gospodarski kotač naprijed ali tu nije kraj i najavljeni su nova miljunska ulaganja u tom sektoru kojem pripada i tvornica namještaja Prima.

Zbog stalnog porasta gospodarske aktivnosti Županijska Hrvatska gospodarska komora koja prati i mjeri iskazane rezultate donosi dobre vijesti, i mjerljive podatke o oporavku županijskog gospodarstva koje se vraća prema vrijednostima iz predkrizne 2008. godine.

- Gledajući općenito situaciju i kontaktirajući s poduzetnicima možemo reći da je stanje županijskog gospodarstva sve bolje jer imamo nekoliko većih projekata kao što je u tvrtci Bjelin, te dosta investicija i kod ostalih. Nemamo još finalizirane podatke za 2017. godinu tako da se oslanjamo na podatke za

2016. godinu ali tu jedan treba posebice istaknuti, a to je broj zaposlenih u Bjelovarsko - bilogorskoj županiji. U 2016. smo ih imali 420 više nego u 2015. godini, i sigurno je da se veći pomaci očekuju i u 2017. godini – kaže predsjednik županijske Gospodarske komore Jakov Čorić.

Osim broja zaposlenih u realnom sektoru, Bjelovarsko - bilogorska županija je prema posljednjim dostupnim podacima povećala i BDP po stanovniku, pa se očekuje daljnji rast plaća i standarda građana i čvrsto pozicioniranje u sredini ljestvice razvijenosti županija.

I građevinski sektor koji je zadnjih godina trpio velike udarce dobro se oporavlja zahvaljujući velikom investicijskom ciklusu koji je vezan uz korištenje europskih sredstava. Već je potpisano više od 220 milijuna kuna europskih projekata, a koji se tiču građevinskih radova, te podizanja energetske učinkovitosti u zdravstvu i školstvu. Zaključeni su ugovori s izvođačima radova na obnovi škola i Domova zdravlja, a dio njih došao je u ruke domaćih građevinara i obrtnika.

| **BDP PO GLAVI STANOVNIKA**

> **2012. 51.712 kn > 2015. 55.867 kn**

Županijske potpore
gospodarstvu
i obrtništvu u 2018.

2.000.000 kn

Bez barijera za sve ulagače

Ulagači koji dolaze imaju maksimalnu pomoć županijskih stručnih službi. Velika pozornost se posvećuje svim investicijama koje su veće od milijun kuna i čini se sve da se otklopane moguće administrativne poteškoće. Upravni odjel koji je zadužen za izdavanje građevinskih dozvola čini sve da se one izdaju u najkraćem mogućem roku, a investitorima je na raspolaganju i kada se radi o izmjeni prostornih planova. Naime, ciljane izmjene prostornih planova upravo idu na ruku ulagačima, a vezano uz njihove investicije. Primjerice, prostornim planom povećana je maksimalna snagu bioplinskih postrojenja s jednog megabajta na dvadeset megabajta. Kada se to radilo bilo su to ciljane izmjene prostornog plana za potrebe dvije tvrtke na području grada Čazme, a sada razvojem tehnologije i ulaganjem u obnovljive izvore energije takvih postrojenja ima u drugim dijelovima županije.

NOVE MJERE ZA RAZVOJ GOSPODARSTVA

Sufinanciranje dokumentacije za prijavu gospodarstvenika na EU fondove

750.000 kuna

Sufinanciranje dokumentacije za prijavu obrtnika na EU fondove

500.000 kuna

Financiranje razvoja obrtništva

100.000 kuna

Potpore razvoju kontinentalnog turizma

100.000 kuna

Turističke manifestacije od važnosti za županiju

150.000 kuna

Poticanje certificiranja i uvođenja sustava kvalitete kod gospodarskih subjekata

100.000 kuna

Sufinanciranje nastupa na sajmovima

130.000 kuna

»

I DALJE VODEĆI U PROIZVODNJI MESA I MLJEKA

Jedina županija u Hrvatskoj koja 20 posto svog BDP-a ostvaruje od poljoprivredne proizvodnje

Ako se neka županija može nazvati poljoprivrednom onda je to svakako Bjelovarsko-bilogorska. Iako su selo i seljaci bili izloženi brojnim problemima, prvo nekontroliranom uvozu, a potom i užasno jakoj konkurenciji na tržištu EU, ova županija je i dalje pri vrhu po proizvodnji mlijeka i mesa, broju muznih krava, ekološkim trajnim nasadima s četiri tisuće OPG-a u takvom režimu proizvodnje, te pčelarstvu.

Proizvođači mlijeka su prošli golgotu i u ovoj županiji ih ima oko 1400, a prije tri godine više od tri tisuće OPG-a je predavao mlijeko, no ukupna proizvodnja nije pala niti je pao broj muznih krava. I stočari, voćari, ratari uspijevaju zadržati razinu proizvodnje i rezultat toga je da Bjelovarsko - bilogorska županija i dalje 20 posto svog BDP- a ostvaruje u poljoprivredi. To je daleko najviše u državi i stoga županijske vlasti državnim potporama stalno dodaju i nove poticaje iz županijske blagajne kako bi se ljudi zadržali na selu i proizvodnja mogla rasti. Proračun Upravnog odjela za poljoprivredu iznosi osam milijuna kuna od koji je 6,6 milijuna kuna namijenjeno upravo za potpore poljoprivrednicima, a preostalih 1,4 milijuna kuna predviđeno je za zaštitu okoliša. Za ovu 2018. godinu je dogovoren osam novih mjera s predstavnicima poljoprivrednih proizvođača, a idu za tim da pomognu poljoprivrednicima kako bi razvijali svoju proizvodnju i nosili se s izazovima koji su stavljeni pred njih.

Kako danas bez EU fondova nema ozbiljne proizvodnje jedna od najznačajnijih novih mjera je sufinanciranje pripremne dokumentacije za prijavu na EU fondove, kako bi poljoprivrednici premostili dugo vremensko razdoblje i smanjili troškove.

Bjelovarsko-bilogorska županija među prvim županijama je u Hrvatskoj po broju prijavljenih i realiziranih ugovora za program Ruralnog razvoja. U 2017. godini na raspisane natječe iz Mjera ruralnog razvoja prijavljeno je preko 70 projekata u ukupnom iznosu od 15 milijuna kuna. Stoga taj zamah treba nastaviti i dalje, a tome će poslužiti nove poticajne mjere.

Najpovoljnije
kreditiranje
u državi

Kamata od samo 2,8 posto

Kreditiranje proljetne sjetve jedinstveni je primjer kako se seljacima može pomoći kad im je to najviše potrebno. Uz kamatu od samo 2,4 posto zahvaljujući subvenciji Županije što je daleko najpovoljnija kamata u državi ne čudi što svake godine kredit realizira 450 obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koji uzmu repromaterijala i gnojiva u vrijednosti od 12 milijuna kuna. Dobiti kredit uoči proljetne sjetve i potom ga vratiti nakon deset mjeseci kad plodovi stignu poljoprivrednicima olaškava planiranje proizvodnje i omogućava da zemlja na vrijeme dobije što joj je potrebno.

- Posijati ću oko 110 jutara kukuruza i žita i za to mi treba oko 200 tisuća kuna, a polovica toga je iz ovog kredita. Imate uvjek neke svoje izvore novca ali bitno je da imamo i ovu opciju kad nam je novac najpotrebniji za pripremu sjetve – sažeo je sve prednosti ovog kredita Robert Štauber iz Stare Diklenice koji se bavi tovom junadi.

NOVE MJERE POTICANJA POLJOPRIVREDE U 2018.

Sufinanciranje razvojnih projekata u poljoprivredi – sufinanciranje pripremne dokumentacije za europske projekte	1.000.000 kuna
Poticanje premije osiguranja poljoprivredne proizvodnje	700.000 kuna
Analiza poljoprivrednog zemljišta	230.000 kuna
Subvencija ekološke proizvodnje	100.000 kuna
Subvencija biljne i voćarske proizvodnje	320.000 kuna
Subvencija obrazovanja poljoprivrednika	145.000 kuna
Subvencije za pčelarstvo	140.000.kuna
Poticanje prodaje poljoprivrednih proizvoda	90.000kuna

UHVATILI KORAK SA STANDARDIMA 21. STOLJEĆA

Vrhunska medicinska oprema i liječnici dostupni u svakom kutku županije

Jednaka zdravstvena usluga za svakog građanina gdje god stanovaо osnovni je moto Bjelovarsko – bilogorske županije koja stoga ulaže goleme napore i sredstva kako bi im se to omogućilo. Stoga je već obnovljeno 39 ambulanti primarne zdravstvene zaštite koje djeluju u sklopu županijskog Doma zdravlja, a trenutačno je u tijeku kompletna obnova četiri velika Doma zdravlja u Daruvaru, Čazmi, Grubišnom Polju i Garešnici.

Dio je to velikog europskog projekta "Za zdravlje Bjelovarsko-bilogorske županije" vrijednog 10 milijuna kuna od kojih 8,5 milijuna kuna dolazi iz Europskog fonda za regionalni razvoj, a 1,5 milijuna kuna osigurava Bjelovarsko-bilogorska županija unutar samog projekta. Također, Bjelovarsko-bilogorska županija dodatno je osigurala još 1,5 milijuna kuna za infrastrukturne radove u Domovima zdravlja i samim time finansijska konstrukcija obnove i opremanja Domova zdravlja i ambulanti penje se na 11,5 milijuna kuna.

Uz građevinsku obnovu zgrada putem projekta će se opremiti ambulante medicinsko-tehničkom opremom, a ona stiže u 74

ambulante diljem županije i to obiteljske medicine, pedijatrije, ginekologije i radiologije. Nova oprema točnije 64 različite vrste dijagnostičko - terapijske i ostale medicinsko-tehničke opreme, ukupno 532 komada u bitnome će podignuti standard liječenja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti Bjelovarsko-bilogorske županije. Tako u Domove zdravlja stiže oprema vrijedna šest milijuna kuna među kojom se izdvaja nabavka digitalnog RTG uređaja za Radiologiju u Daruvaru vrijednog 1,5 milijuna kuna, a u ambulantne će i ginekološki ultrazvuci, pedijatrijski ultrazvuci, ultrazvuci za obiteljsku medicinu, defibrilatori, EKG uređaji i niz druge medicinsko-tehničke i terapijske opreme.

Građanima se povećava obim pružanja zdravstvenih usluga kod njihovih liječnika obiteljske medicine, jer nova oprema pruža mogućnost obavljanja određenih pretraga koje su do sada pacijenti morali obavljati u bolnicama. Liječnicima u ambulantama omogućava se rad na suvremenoj medicinskoj opremi i svim zainteresiranim liječnicima pruža se mogućnost edukacija kako bi bili sposobljeni za rad na novoj opremi.

Građanima se povećava obim pružanja zdravstvenih usluga kod njihovih liječnika obiteljske medicine, jer nova oprema pruža mogućnost obavljanja određenih pretraga

3

**milijuna kuna za
dovođenje liječnika**

Bez liječnika nema niti zdravstva i stoga je Bjelovarsko – bilogorska županija osigurala tri milijuna kuna za motiviranje dolaska i zadržavanja liječnika u njezine ustanove. Subvencija kamate stambenih kredita, subvencija troškova stanovanja i financiranje troškova stručnog usavršavanja dio su paketa koji će provoditi iduće tri godine. Za održavanje željenog statusa zdravstveni zaštite potrebno je dovesti 35 liječnika specijalista kojima osim vrhunskih uvjeta rada u novoj zgradji Opće bolnice treba ponuditi razlog više za dolazak.

Nova zgrada Opće bolnice Bjelovar

Osim ulaganja u primarnu zdravstvenu zaštitu najkrupniji zdravstveni projekt je nova zgrada Opće bolnice Bjelovar. Težak je 160 milijuna kuna od čega je 70 milijuna odobreno iz EU fondova, a 90 milijuna kuna će Bjelovarsko- bilogorska županija osigurati kreditom za koji su ishodene sve potrebne suglasnosti. Početak radova se očekuje do kraja ove godine.

39

**ambulanti primarne
zdravstve zaštite
obnovljeno**

130

**tisuća
osiguranika**

200

**milijuna kuna
investicija**

532

**komada suvremene
opreme kupljeno**

ŠKOLSTVO KOJE ZNA I MOŽE ODGOVORITI NA SVE IZAZOVE 21. STOLJEĆA

Kroz Centre izvrsnosti županijski učenici pokazali da su među najboljima u državi

Bjelovarsko-bilogorska županija svim svojim školama osigurava sve potrebne materijalne uvjete za normalan rad ali provodi i programe namijenjene podizanju kvalitete obrazovanja. Najznačajniji od njih su Centri izvrsnosti i to iz matematike, engleskog jezika i kemije.

Kao druga županija u Hrvatskoj 2014. godine krenula je s Centrom izvrsnosti iz matematike. Želja je bila popularizacija matematike, ali i omogućavanje da nadareni učenici mogu kvalitetnije i brže napredovati. Riječ je o projektu koji je Županija pokrenula u suradnji sa školama, ravnateljstvima, profesorima i nastavnicima. Time se željelo da učenici i profesori dobiju prostor za proširenje svog znanja i iskustva, a kako bitno u svemu je poseban entuzijazam koji karakterizira cijeli projekt. Kroz Centar izvrsnosti radi se s talentiranim učenicima koji svaku subotu provode bruseći svoje znanje. Dio njih je već samo nakon godinu dana polaska Centra izvrsnosti postigao dobre rezultate na natjecanjima, čime se pokazalo znanje koje su stekli putem Centra izvrsnosti - mjerljivo.

Dobra iskustva Centra izvrsnosti iz matematike dovela su

CENTRI IZVRSNOSTI

KEMIJA - 58 UČENIKA, 20 MENTORA

MATEMATIKA - 85 UČENIKA, 13 MENTORA

ENGLESKI JEZIK - 101 UČENIKA, 11 MENTORA

UKUPNO - 244 UČENIKA, 44 MENTORA

2015. godine do početka rada još jednog Centra izvrsnosti, a nakon analize i praćenja stanja na terenu, kao i želja učenika i mentora, došlo se do Centra izvrsnosti iz engleskog jezika. Od školske godine 2017./2018. krenuo je s radom i Centar izvrsnosti iz kemije, a pokretanju tog Centra izvrsnosti išao je u prilog i novouređeni prostor kabineta kemije u Medicinskoj školi Bjelovar, ali i želja mentora i učenika da on krene s radom. Samim time i rad Centara izvrsnosti sada se odvija na dvije lokacije u bjelovarskoj Gimnaziji - matematika i Srednjoškolskom centru - kemija i engleski jezik.

Ne treba zanemariti, a samim tim i pohvaliti i trud i zalaganje mentora kako bi učenicima prenijeli svoje znanje, ali s druge strane i trud i zalaganje učenika koji su voljni svaku subotu u mjesecu provesti u Centrima izvrsnosti. Radi se o učenicima 7. i 8. razreda Osnovnih škola, te zainteresiranim učenicima svih razreda srednjih škola i to s područja cijele Bjelovarsko-bilogorske županije. U konačnici tako je ove školske godine 244 učenika pohađalo Centre izvrsnosti iz matematike, engleskog jezika i kemije, a s njima je radilo 44 mentora.

Najveća energetska obnova škola u povijesti

Obrazovanje je visoko na listi prioriteta Bjelovarsko - bilogorska županije koja maksimalno brine o svakom učeniku, učitelju i profesoru i osigurava im uvjete za što bolji rad i postizanje uspjeha u školovanju. Županija je osnivač ukupno 22 osnovne i, 15 srednjih škola i dva učenička doma koje pohađa oko sedam tisuća učenika. Trenutačno je u najvećoj energetskoj obnovi svojih škola u povijesti, a u obnovi je 11 školskih zgrada u vrijednosti od 27 milijuna kuna. Paralelno s tim Bjelovarsko-bilogorska županija i njene školske ustanove prijavile su još tridesetak projekata u školstvu vrijednih više od 100 milijuna kuna za koje svakodnevno stižu Odluke o financiranju. Po broju prijava na novi natječaj Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost Bjelovarsko - bilogorska županija je druga u Hrvatskoj.

Pri vrhu po prijavama za eksperimentalni kurikulum

Osnovna škola Mate Lovraka iz Velikog Grđevca, Osnovna škola Čazma i Srednja škola Augusta Šenoe Garešnica ušle su u eksperimentalni program Ministarstva znanosti i obrazovanja "Škola za život". Tako su se tri županijske škole našle u društvu 72 škole u Hrvatskoj u kojima će se od iduće školske godine odvijati eksperimentalna nastava. Sam ulazak u program "Škole za život" može se smatrati uspjehom, jer na natječaj Ministarstva znanosti i obrazovanja pristiglo je trostruko više prijava od u konačnici izabranih škola koje su morale zadovoljiti kriterije natječaja u smislu prostora i socijalnih kriterija. Bjelovarsko-bilogorska županija našla se i u društvu županija koje su imale i najveći interes prijavljenih škola, jer uz izabrane, na natječaju je konkuriralo još 8 županijskih škola.

TURIZAM NAPRAVIO KORAK OD SEDAM MILJA

Svojom bogatom i raznolikom ponudom županija godišnje privuče 400 tisuća posjetitelja

Iako se turizam uglavnom povezuje s priobaljem i kontinetalne županije tu imaju što ponuditi, pa niti Bjelovarsko - bilogorska županija nije propustila iskoristiti svoju šansu. Uz osjetno po-većanje udjela ruralnog turizma i OPG-a koji nude kompletну uslugu gostima učinjen je golemi pomak u ponudi. Dok je prije par godina na području Bjelovarsko - bilogorske županije bilo samo četiri OPG-a koji su se bavili ruralnim turizmom danas ih ima pedeset, a brojke će i dalje rasti obzirom na sustavna ulaganja u taj sektor i prirodne prednosti koje županija ima. Ulaže se u druge grane turizma i usluge koje tražite traži, a lovni turizam je tu pri vrhu jer ova županija ima dugu tradiciju lovljstva i dolazaka stranih lovaca, pa se sve više lovačkih domova preuređuje kako bi služili kao dio višednevne turističke usluge. U zadnje vrijeme je sve popularniji i cikloturizam, a Bjelovarsko-bilogorska županija je za njega plodno tlo s obzirom na sačuvanu prirodu, promet nižeg intenziteta, kulturno-povijesnu baštinu i klimatske prilike. Za sada može ponuditi i oko 405 kilometara cikloturističkih ruta kroz jednu županijsku rutu dužine 200 kilometara, devet lokalnih ruta dužine 291 kilometar, i šest staza za bicikliste dužine 191 kilometar. U pripremi je ambiciozni plan koji će dostupne rute povećati i povezati ih s vinskim cestama i OPG-ima koji se nalaze na rutama.

Važan dio ponude čini i lječilišni turizam u Daruvarskim toplicama koje polovicu svojih godišnjih prihoda ostvaraju na tržištu, izvan zdravstvenog sustava, a Bjelovarsko - bilogorska županija kao osnivač ustanove sustavno ulaže u podizanje kavčeve njezine turističke ponude.

Posjetitelje u Bjelovarsko - bilogorsku županiju privlače i razne manifestacije kao što su Božićna bajka u Čazmi, Vinodar i Žetvene svečanosti u Daruvaru, Terezijana i Bok fest u Bjelovaru, niz dugih kulturnih i sportskih događanja. Tu je kupališna ponuda koju nudi Termalni voden park u Daruvaru, te prije dvije godine izgrađeni bazeni u Velikom Grđevcu kao najbolji primer suradnje u Županije i Općina u povlačenju sredstava iz dosupnih EU fondova.

Porast ulaganja u turistički sektor u kojem leži golemi potencijal najbolje se osjeti u brojkama i dolasku posjetitelja, a time i utjecajem na županijski BDP. Naime, procjenjuje se da je prošle godine u Bjelovarsko - bilogorsku županiju došlo 400 tisuća posjetitelja, a ove godine će ta brojka biti još veća. Kako je aktualni župan Damir Bajs od 2007. do 2011. godine bio ministar turizma to je iskustvo dobro iskorišteno u postavljanju i pozicioniranju turističke ponude u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji.

Turistički promet na području BBŽ u 2017. godini

Na području Turističke zajednice Bjelovarsko-bilogorske županije u 2017. godini, prema nacionalnom sustavu evidencije gostiju eVisitor ostvareno je 24.975 dolazaka i 80.411 noćenja. U istom razdoblju 2016. godine bilo je zabilježeno 21.841 dolazaka i 75.366 noćenja gostiju, što je povećanje u 2017., u odnosu na 2016., za 14% u dolascima i 7% u noćenjima. U ukupnom turističkom prometu u 2017. u evidenciji eVisitor prednjače domaći gosti, s ostvarenih 58.428 noćenja i 17.186 dolazaka. Što se tiče stranih gostiju, u 2017. godini, prema nacionalnom sustavu evidencije gostiju eVisitor ostva-

reno je 7.789 dolazaka i 21.983 noćenja. Strani gosti prvi po ostvarenim dolascima i noćenjima u 2017. godini su gosti iz Njemačke (2.855 noćenja), zatim Italije (2.563) i Slovenije (2.402). Važno je dodati da se u službenu statistiku turističkog prometa, ne ubrajuaju gosti na jednodnevnim izletima, a takvih je u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji jako velik broj. Kada se uzme broj jednodnevnih organiziranih tura, te broj individualnih dolazaka na razna događanja i manifestacije, dolazimo do brojke od više od 400 tisuća dodatnih gostiju koji Bjelovarsko-Bilogorsku županiju posjete na godišnjoj razini.

Statistika za TZ BBŽ 2016. godina, sustav E visitor

	Dolasci	Noćenja
Domaći turisti	15.622	57.522
Strani turisti	6.219	17.844
Ukupno	21.841	75.366

Statistika za TZ BBŽ 2017. godina, sustav E visitor

	Dolasci	Noćenja
Domaći turisti	17.186	58.428
Strani turisti	7.789	21.983
Ukupno	24.975	80.411

VODOOPSKRBA U VELIKOM UBRZANJU

Javni vodovod stiže u sva županijska sela i naselja

Trenutačna pokrivenost

55%

Ciljana pokrivenost

100%

Planirana ulaganja

500.000.000 kn

Prije dvadeset godina Bjelovarsko-bilogorska županija bila je na 17% izgradnje vodovodne mreže na svom području. Projekt daljnje izgradnje vodoopskrbe na sebe je tada preuzeo Bjelovarsko-bilogorska županija i napravila niz aktivnosti kako bi se ta slika promijenila. Došlo je do izgradnje glavnog vodoopskrbnog cjevovoda, izgradnje vodospreme Banov stol i pozivljivanja vodovodnom mrežom gradova Daruvar, Garešnica, Grubišno Polje i Čazme. Sustavno na to nadovezivale su se i sekundarne vodovodne mreže i danas Bjelovarsko-bilogorska županija u svom vlasništvu ima preko 160 milijuna kuna vrijednosti nekretnina vodovodnog sustava. Trenutačno je pokrivenost 55 % što je i dalje ispod hrvatskog projekta od 85 posto i stoga je Bjelovarsko-bilogorska županija prošle godine krenula u izradu studije predizvodljivosti, jer očekuje povećana financiranja iz Europskih fondova i partnerski odnos s Hrvatskim vodama koje su oformile i vode u ukupnosti europski projekt vodoopskrbe Bjelovarsko-bilogorske županije. Sukladno pripremi europskog projekta nastavljene su i postojeće aktivnosti na gradnji vodovodne mreže i dovršavaju se projekti vrijedni 45 milijuna kuna. Cilj je da se u nekoliko godina dođe do 100 % pokrivenosti vodoopskrbe i prijeđe na izgradnju kanalizacije.

Hrvatske vode u pripremaju i EU projekte, a na razini Bjelovarsko-bilogorske županije se radi o oko 500 milijuna kuna, i tijekom ove godine očekuju se prvi radovi.

Jedan od krupnijih je akumulacija Samarica u Općini Ivanska u čiju izgradnju zajednički idu Hrvatske vode i Bjelovarsko-bilogorska županija.

-Rijeka Česma ne obiluje dovoljnim dotokom i želimo u kombinaciji s gradnjom akumulacije Samarica stvoriti odgovarajući zalihu voda koju ćemo povremeno moći puštati u Česmu kako bi omogućili što bolje stanje voda tijekom određenih sušnih razdoblja, ali i zaštitili biološki život u rijeci Česmi. Stvaranjem akumulacije u Samaraci u budućnosti, koja treba imati zapremnu više od 10 milijuna kubnih metara vode, smanjiti ćemo opterećenje velikog vodenog vala, jer znamo da Česma može prijetiti, stoga ćemo moći kontrolirati njenu veliku vodnost i istovremeno to ispuštati kada je potrebno. Akumulacija Samariča se već nalazi u prostornom planu i prepreka ne bi trebalo biti. Vrijednost izgradnje je 40 milijuna kuna i uvjeren sam da ćemo i ta sredstva iznaći. Uvjeren sam da ćemo to realizirati uz partnerski odnos Bjelovarsko-bilogorske županije i Hrvatskih voda- kazao Zoran Đuroković generalni direktor Hrvatskih voda.

1000

kilometara županijskih cesta

Ulaganja u 2018.

20.000.000 kn

20

kilometara novih cesta

ŽUPANIJSKA UPRAVA ZA CESTE UHVATILA PRAVI RITAM

Strojevi opet polažu nove kilometre asfalta

Županijska uprava za ceste je tvrtka koja brine o održavanju tisuću kilometara županijskih cesta i od prošle godine je krenula u veliki ciklus asfaltiranja nasušno potrebnih prometnica diljem općina i gradova. Prije toga je četiri godine sve stajalo jer je ŽUC bio u goleim dugovima zbog lošeg upravljanja i planiranja, pa je trebalo vremena da župan Damir Bajs i stručne službe dovedu u red naslijedene probleme i promijene mačhinski odnos države koja je ŽUC-u uzela veliki dio prihoda. Od 2017. je to dovedeno u red u krenuo je novi ciklus asfaltiranja uz neke novine.

Direktor Županijske uprave za ceste Mladen Marušić i načelnici Općina Veliki Grđevac, Ivanska, Nova Rača, Veliko Trojstvo, Kapela i Rovišće tako su potpisali sporazum o obnovi prometnica na njihovom području. Riječ je o programu Bjelovarsko – bilogorske županije koja je općinama i gradovima ponudila financiranje željenih dionica po sustavu pola – pola. Općine su predložile dionice cesta koje žele obnoviti i snose pola troškova.

Iz Općine Ivanska, odnosno mjesta Srijedska krenula je ovo-godišnja kampanja asfaltiranja prometnica u režiji Županijske uprave za ceste Bjelovarsko – bilogorske županije. Cesta dužine dva kilometra bit će presvučena novim slojem asfalta.

- Na području Općine ima još dosta kilometara koje treba asfaltirati, a najkritičnija je dionica prema Samarici. Ne može se sve napraviti odjednom, no u suradnji sa Županijom radimo najbrže što možemo - kaže Željko Mavrin načelnik Općine Ivanska.

Prema riječima župana Damiru Bajsa za ovu godinu je pripremljen ambiciozan plan izgradnje kojim bi se trebalo osjetno popraviti stanje na oko tisuću kilometara prometnica o kojima brine ŽUC.

- Ovu cestu financira ŽUC, no imamo i ugovore s desetak gradova i općina gdje sudjelujemo u financiranju po sistemu pola pola. Tako da ove godine planiramo uložiti oko dvadeset milijuna kuna i asfaltirati dvadeset kilometara novih cesta. Počeli sm ovdje u Ivanskoj gdje je cesta u Srijedskoj na novi asfalt čekala punih 45 godina - kaže župan Damir Bajs.

LEGALIZACIJA BESPRAVNO SAGRAĐENIH OBJEKATA

Dostigli državni prosjek od 74 posto riješenih svih pristiglih zahtjeva

Legalizacija bespravno izgrađenih objekata jedan je u nizu krupnih zalogaja koje je Bjelovarsko - bilogorska županija riješila na zadovoljavajući način. Naime, u srpnju 2013. kada je istekao rok za prijavu objekata po skraćenom i povoljnem postupku Upravnog odjela za graditeljstvo i komunalno gospodarstvo Bjelovarsko-bilogorske županije zaprimio je 15765 zahtjeva za legalizaciju. Golemi broj predmeta i tadašnji broj ljudi koji su ih trebali obraditi dali su omjer od dobrih dvadeset godina koliko bi taj postupak mogao potrajati.

Kako je legalizacija objekata bila nužna za potpore i dotacije poljoprivrednicima od strane države ili Europske unije, prednost u rješavanju slučajeva imali su zahtjevi iz gospodarstva i poljoprivrede, a posebno oni gdje dotacije ovise o legalizaciji objekata. Zbog toga je bjelovarsko-bilogorski župan Damir Bajs pitanje legalizacije stavio u prioritete i osmislio akcijski plan kako bi se postupci ubrzali.

Tada je uslijedio set aktivnosti čije je provođenje nakan dvije godine rezultiralo osmim mjestom na ljestvici hrvatskih Županija po riješenosti predmeta legalizacije. Danas je Bjelovarsko - bilogorska županija na 74 posto riješenih zahtjeva za legalizaciju bespravno sagrađenih objekata po čemu je u državnom prosjeku.

No, doći do takvog omjera nije bilo nimalo lako jer je početkom cijelog procesa županija bila na dnu, odnosno na 18. mjestu, po broju riješenih predmeta. Stoga je Bjelovarsko-bilogorska županija napravila Akcijski plan rješavanja zaprimljenih zahtjeva. On je podrazumijevao kadrovska pojačanja u županijskom Odjelu za graditeljstvo, promet, prostorno uređenje i komunalnu infrastrukturu u svih pet županijskih ispostava i petnaestak novozaposlenih se prihvatio posla.

Do tada je u Odjelu za graditeljstvo, promet, prostorno uređenje i komunalnu infrastrukturu u svih pet ispostava radilo dvanaest osoba. Tim se ekipirao za još njih petnaestak koji su do posla došli na određeno vrijeme, dio kadra se pre rasподijelo unutar zaposlenih u Županiji, a dio se osigurao mjerom stručnog osposobljavanja.

2016. godine
izdano 211
građevinskih
dozvola

2017. godine
izdano 226
građevinskih
dozvola

2018. Drugo
mjesto u državi
po brzini
izdavanja
građevinskih
dozvola

Od zahtjeva do izdavanja građevinske dozvole u samo 16 dana

Za samo 16 dana od podnošenja zahtjeva do građevinske dozvole. Toliko je vremena u prosjeku potrebno da se u Bjelovarsko – bilogorskoj županiji izdav zatražena građevinske dozvole. Time je Županija skočila na drugo mjesto rang liste županija po brzini izdavanja građevinskih dozvola.

-Prije pet godina nije bilo tako, bili smo na dnu i odučili promjeniti stvari. Osmislili smo akcijski plan kako bismo ubrzali proceduru što se nije moglo napraviti preko noći, no rezultati su vidljivi danas. Od nas je bolja samo Međimurska županija kojoj u prosjeku treba 15 dana do izdavanja građevinske dozvole. No, najbitnije je da naši poduzetnici i građani mogu biti sigurni da će u najkrćem mogućem roku dobiti svoje građevinske dozvole - kaže župan Damir Bajs.

Rang listu županija je objavilo resorno Ministarstvo, a pročelnik Upravnog odjela za komunalne poslove Mladen Marušić kaže kako je uspon na ljestvici postignut boljom organizacijom rada.

- Naši djelatnici prolaze stalne edukacije i uspjeli smo doći do razine kad svim korisnicima možemo dati točnu informaciju što im treba, a što im ne treba od dokumentacije kako bi dobili dozvole. Tu se radi o šumi propisa u

kojima se ljudi trebaju snaći i gubilo se puno vremena na nepotrebne stvari. Ovako se točno zna što je potrebno pribaviti i time smo značajno uštedjeli na vremenu - napominje pročelnik Marušić.

Sukladno tome, sva potrebna dokumentacija vezana uz investicije u gospodarstvo ima prioritet u županijskim Upravnim odjelima. Štoviše, po nalogu župana, nadležni pročelnik Upravnog odjela za graditeljstvo, promet, prostorno uređenje i komunalnu infrastrukturu ima zadatak pratiti tijek svih investicija, posebice onih većih od milijun kuna i u slučaju potrebe poduzeti određene mjere da se posao ubrza ukoliko se to tiče službi Bjelovarsko-bilogorske županije.

Tijekom 2017. godine Upravni odjel za graditeljstvo, promet, prostorno uređenje i komunalnu infrastrukturu Bjelovarsko-bilogorske županije izdao je 226 građevinskih dozvola. Godinu ranije, dakle tijekom 2016., izdano je 211 građevinskih dozvola, a kada se uračunaju svi predmeti županijski Upravni odjel ih je riješio sveukupno 2783 tijekom prošle godine.

Treba posebice napomenuti kako se Bjelovarsko-bilogorska županija među prvima , dakle od samog početka 1. lipnja 2014., uključila u projekt e-dozvola.

PARNTERSKI ODNOŠ S GRAĐANIMA TREĆE ŽIVOTNE DOBI

Umirovljenici, stari i nemoćni pod zaštitom niza županijskih projekata

Bjelovarsko-bilogorska županije i njezine umirovljeničke udruge imaju partnerski odnos i Županija ih godišnje potpomaže s oko pola milijuna kuna. No, nije uvijek bilo tako i Damir župan Bajs i novo vodstvo Bjelovarsko-bilogorske županije 2013. uveli su niz novih programa, a jedan od njih ticao se i umirovljeničke populacije. Naime, politika prema umirovljenicima doživjela je potpuni zaokret uvođenjem novih programa putem kojih je Županija postala partner umirovljeničkim udrugama na čelu s Maticom umirovljenika Bjelovarsko-bilogorske županije. Po prvi puta u povijesti Županije umirovljenici su dobili i svoj Odbor pri Županijskoj skupštini.

Već 2013. Županija je u svom proračunu za umirovljeničke udruge osigurala 200 tisuća kuna, a vremenom je potpora premašila pola milijuna kuna godišnje za umirovljeničke projekte. Zahvaljujući promijeni smjera županijske politike, umirovljeničke aktivnosti, pogotovo u manjim mjestima preporo-

dile su društvene aktivnosti građana treće životne dobi. A, riječ je o populaciji koja čini osjetan dio ukupnog stanovništva županije, a spada u najosjetljiviju skupinu kojoj treba svaka pomoći koju može dobiti. Name, 18 posto stanovnika je starije od 65 godina. Stoga je Županija pokrenula niz programa niz programa koji izravno ili neizravno pomažu upravo toj populaciji. Pomoći u kući, Pletenice života, te najnoviji Za žene Bjelovarsko – bilogorske županije u sklopu programa Zaželi, ima za cilj zapošljavanje teško zapošljivih kategorija stanovništva koje pomažu upravo stariim i nemoćnim osobama.

U programu Zaželi posao je dobilo 70 žena koje će skrbiti o 350 osoba diljem županije kojima treba svakodnevna pomoći, a često žive u izoliranim i udaljenim nesaljima.

Kroz program Pomoći u kući prošlo je oko 2000 stanovnika starije životne dobi i o svima koji trebaju takvu skrb vodi se računa.

**500 000 KUNA GODIŠNJA POTPORA
UMIROVLJENIČKIM UDRUGAMA**

**18 POSTO STANOVNIKA
STARIJE OD 65 GODINA**

IZDVAJANJA ZA BRANITELJSKE UDRUGE NA ZAVIDNOJ RAZINI

Financiranje mnogih braniteljskih programa i projekata

Suradnja Bjelovarsko-bilogorske županije i braniteljskih udruženja na visokoj je razini, a posljednjih nekoliko godina dodatno se intenzivirala kroz razvoj i provedbu nekoliko projekata.

Posebno vrijedi istaknuti podršku koju je Županija dala okruglom stolu "Zapadna Slavonija u Domovinskom ratu 1991. godine" koji je nedavno održan u SRC Kukavici, a koji je trebao rasvjetliti činjenice i podrobnije upoznati javnost s prvim oslobodilačkim operacijama u Domovinskom ratu "Otkos 10", "Orkan '91" i "Papuk '91", zahvaljujući kojima je oslobođeno preko 2200 četvornih kilometara hrvatskog prostora, točnije 130 sela i zaseoka.

Potrebno priznanje za sve koji su '91 branili Zapadnu Slavoniju Važnost okruglog stola prepoznata je i na višim instancama pa su tako nositelji organizacije bili Ministarstvo obrane, Glavni stožer oružanih snaga RH i Hrvatsko vojno učilište te Krizni štabovi iz ratne 1991. godine, dok je potpora stigla od Kolinde Grabar Kitarović, Predsjednica Republike Hrvatske, Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstvo hrvatskih branitelja.

Na dvodnevnom okruglom stolu održan je niz prezentacija vezanih uz Domovinski rat, od oslobođenja vojarni, preko naoružanja hrvatskih branitelja, do oslobođenja prvih teritorija Republike Hrvatske.

U iščekivanju da se nakon 27 godina ustanovi primjereno pri-

znanje za sve branitelje koji su te '91 branili Zapadnu Slavoniju, izlaganja svih 30 izlagača koji su temeljito obradili događaje vezane uz oslobođenje Zapadne Slavonije 1991. godine tijekom okruglog stola, bit će objedinjene u znanstvenoj publikaciji.

Financiranje projekata, organizacija komemoracija...

Inače, finansijska izdvajanja Bjelovarsko-bilogorske županije za braniteljske udruge na zavidnoj su razini, a posebno vrijedi istaknuti financiranje njihovih programa i projekata

Samo neki od projekata su "Znajući prošlost u sigurniju budućnost" te projekt "Putevima hrvatskih branitelja" koji Županija uz podršku Ministarstva hrvatskih branitelja provodi u suradnji sa županijskom Udrugom hrvatskih dragovoljaca Domovinskog rata.

Ovaj potonji tiče se terenske nastave učenika 7. razreda osnovnih škola koja počinje posjetom Spomen području "Barutana", a potom i ostalim mjestima stradavanja hrvatskih branitelja.

Naravno, ne treba zaboraviti ni brojne donacije koje Županija uredno dodjeljuje, kao i organizacija, odnosno suorganizacija obilježavanja pogibije branitelja na svim spomen područjima kako u BBŽ, tako i na području susjedne Požeško-slavonske županije (Kusonje) i Vukovarsko-srijemske županije (Komletinci).

PET GODINA BELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE U EU

**KOD PRIJAVE NA FONDOVE
NEMA PRAZNOG HODA**

**Prolaznost svih
prijavljenih
projekata je 99
posto, proračun
povećan na pola
milijarde kuna**

Bez korištenja dostupnih EU fondova ali i osmišljavanja projekata koji bi to omogućili neće biti razvoja bilo koje sredine, a to u Bjelovarsko - bilogorskoj županiji jako dobro znaju i koriste. Uz pomoć Regionalne razvojne agencije stalno se prijavljuju projekti na sve dostupne fondove. Primjer je natječaj "Energetska obnova i korištenje obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora" na koji je Bjelovarsko-bilogorska županija po broju prijava među vodećima u Hrvatskoj, točnije na drugom mjestu iza Osječko-baranjske županije. Naime, Bjelovarsko-bilogorska županija i njene ustanove prijavile su 39 projekata u zdravstvu i školstvu - projekta vrijednih preko 130 milijuna kuna. Dokaz je to ažurnosti u prijavi projekata, ali i želji za što većim korištenjem europskog novca, a samim time i podizanjem standarda u školstvu i zdravstvu na području županije.

No, sama prijava ne znači puno ako se ne dobije zeleno svjetlo, a tu se ne rade pogreške. Naime uspješnost prijave se vrti na 99,9 posto i po tome je ova županija vodeća u državi, posebice u poljoprivrednom sektoru gdje ima daleko najviše prijava. I to ne samo onih u kojima je županija nositelj već i prijava samih OPG-a kojima županijske stučne službe maksimalno pomažu, a uvedeno je i sufinanciranje pripremne dokumentacije. Nai-

EU PROJEKTI BELOVARSKO-BILOGORSKE ŽUPANIJE 2017. /2018. godina

Projekt izgradnje nove zgrade Opće bolnice Bjelovar	160 milijuna kuna
Energetska obnova školskih zgrada	27 milijuna kuna
Za zdravlje BBŽ (obnova i opremanja Domova zdravlja i ambulanti)	11,5 milijuna kuna
Asistenti u nastavi „Uz potporu sve je moguće faza 3	10 milijuna kuna
Projekt Zaželi	10,3 milijuna kuna
Izrada Master plana prometne strategije BBŽ	7 milijuna kuna
Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva	1,4 milijuna kuna
Specijalizacija doktora medicine Doma zdravlja	1 milijun kuna
Školska shema	720 tisuća kuna
Uređenje potkovlja OŠ Mate Lovraka	650 tisuća kuna
Povećanje efikasnosti i održivosti rada gospodarsko-socijalnih vijeća Bjelovarsko-bilogorske, Međimurske i Varaždinske županije	1 milijun kuna
Energetska obnova i korištenje obnovljivih izvora energije u zgradama javnog sektora	130 milijuna kuna

Proračun Bjelovarsko – bilogorske županije

me, i obrtnicima, gospodarstvenicima i poljoprivrednicima to je veliki incijalni trošak kojih ih može odvratiti od prijave, pa je to kompenzirano potporom iz županijskog proračuna.

Uspješne prijave i povlačenje novca utječu na ukupnu gospodarsku sliku jer sve projekte netko treba i odraditi, a tu je dobar dio posla došao u ruke lokalne građevinske operative. Naime, trenutačno su aktivna 64 gradilišta na području Bjelovarsko – bilogorske županije na kojima se izvode radovi temeljem prijave na EU fondove. A, tu nije kraj jer je u raznim fazama pripreme realizacije još niz projekata koje Županija provodi u suradnji s gradovima i općinama.

Koliko su se svari promijenile u pet godina pokazuje i iznos proračuna Bjelovarsko-bilogorske županije koji je narastao gotovo pet puta. Od 120 milijuna u 2013. godini do više od 500 milijuna u 2018. godini. Na to je utjecaja imalo uvođenje svih korisnika državnog proračuna u županijsku riznicu, izmjena porezne politike, te gospodarske aktivnosti županije koja stalno povećeva broj EU projekata koji se moraju vidjeti u proračunu. U zadnje dvije godine županijski je gospodarski kotač u šestoj brzini i brojke osjetno rastu. Finansijska stabilnost je neupitna, sve županijske ustanove i tvrtke posluju u plusu, svi korisnici županijskog proračuna na vrijeme dobivaju sve uplate.

NEZAPOSLENOST NA PODRUČJU ŽUPANIJE I DALJE U PADU

U pet godina prepolovljen broj tražitelja posla

Krajem rujna 2013. godine na području Bjelovarsko-bilogorske županije registrirano je 12.296 nezaposlenih osoba, što je u to vrijeme bio podatak koji je BBŽ svrstao na rekordno niske grane u odnosu na ostale županije.

Pema službenim podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, pad nezaposlenosti krenuo je 2014. godine, prvenstveno zahvaljujući dobroj razvojnoj i ekonomskoj politici koja se bazišala na poticanju gospodarskih aktivnosti, što je rezultiralo oporavkom županijskog gospodarstva. Trend pada nezaposlenosti nastavio se nastavio u 2015. godini, dok je u 2016. godini zabilježen značajan pad nezaposlenosti.

Tada je, naime, na bjelovarskom Zavodu za zapošljavanje krajem srpnja 2016. godine bilo registrirano 8.590 nezaposlenih osoba. Ako tu brojku usporedimo sa srpnjem 2013., nezaposlenost se u te tri godine na području BBŽ smanjila za 30%.

Krajem travnja 2018. godine u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, Područnom uredu Bjelovar, bilo je registrirano 6164 nezaposlenih osoba, odnosno čak 50% nego u 2013 godini.

Broj nezaposlenih osoba na području BBŽ od 2013. do 2018. godine

Travanj 2013.	Travanj 2014.	Travanj 2015.	Travanj 2016.	Travanj 2017.	Travanj 2018.
12.779	12.953	12.081	10.015	7.874	6.164

» BJELOVARSKI SAJAM

RENESANSA SAJMA

Sajamskim prostorom godišnje prođe više od stotinu tisuća posjetitelja

Bjelovarski sajam, tvrka koja je u vlasništvu Bjelovarsko – bilogorske županije i Grada Bjelovara u omjeru 60 prema 40 posto, već četvrt stoljeća je jedan do simbola Županije i središnji poljoprivredni izlog za cijelu državu. No, prije pet godina Bjelovarski sajam je bio u svom najtežem razdoblju. Tvrta je bila u blokadi, a 2013. godinu je završila u minusu od 300 tisuća kuna. Stoga su suvlasnici na javnom natječaju izabrali novu upravu i direktora Davorina Posavca i stvari su se od 2014. godini potpuno promijenile jer Bjelovarski sajam stalno posluje s dobiti. U 2015. godini je pokrenuti ciklus ulaganju u kojem su po prvi put korišteni isključivo vlastiti izvori finansiranja, a utrošeno je dva i pol milijuna u poboljšanje infrastrukture i izložbenog prostora.

U kalendaru događanja tri su najvažnije manifestacije Jesenski, Proljetni i Pčelarski sajam koji je i najbrže rastući. Jesenski i Proljetni bjelovarski sajam odavno imaju epitet međunarodni, imaju po 500 izlagača iz desetak zemalja i brojke stalno povećavaju. Jesenski sajam je domaćin jedine Državne izložbe stoke na kojoj se može vidjeti sve najbolje što domaći uzgajivači imaju, a Proljetni sajam je vodeći u regiji po poljoprivrednoj opremi i mehanizacije i samo u Bjelovaru se na jednom mjestu mogu vidjeti sve marke traktora, kombajna i druge opreme. Pčelarski sajam je u kratkom vremenu izrastao u vodeći poljoprivredni sajam u državi na kojem se izlaže najnovija oprema za pčelarstvo i održavaju prezenataciju novih tehnologija.

Bjelovarski sajam je član je priznate međunarodne organizacije EUROASCO koja okuplja najuspješnije i najbolje europske sajmove. Iz godine u godinu inovativan i zanimljiv, privlači velik broj izlagača, tako da Proljetni i Jesenski sajam privuku po pedesetak, a Pčelarski više od deset tisuća posjetitelja.

	Vrijeme	Izlagača	Posjetitelja
Pčelarski sajam	Veljača	130	10.000
Proljetni bjelovarski sajam	Travanj	500	50 000
Jesenski bjelovarski sajam	Rujan	500	50 000

»

VATROGASTVO

VIŠESTOLJETNA TRADICIJA KOJA SE NEĆE UGASITI

Deset tisuća građana u svakom je trenutku spremno gasiti požare

Potpore povećane za sto posto

- JVP BEJOVAR
- JVP DARUVAR
- JVP ČAZMA
- JVP GAREŠNICA
- JVP GRUBIŠNO POLJE
- 163 DVD-a

Deset tisuća članova

1. 250,000 kuna potpora u 2018. godini

Bjelovarsko - bilogorska županija se s pravom smatra kolijevkom vatrogastva sa doslovce višestoljetnom tradicijom organiziranog gašenja požara. O tome najbolje svjedoči činjenica da trenutačno ima 163 Dobrovoljna vatrogasna društva u čiji je rad uključeno deset tisuća članova, a po tome je ova županija vodeća u državi.

Svih pet gradova ima svoje Javne vatrogasne postrojbe, a profesionalcima koji u njima rade odlična su potpora DVD-i u kojima se sustavno provodi obuka od najmladih kategorija, podiže razinu vatrogasnih znanja, nabavlja oprema i vozila i obnavljaju vatrogasni domovi.

Bjelovarsko-bilogorska županija maksimalno pomaže vatrogastvo i stalno povećava iznose koji se izdvajaju za normalno funkcioniranje sustava. Najveći je iskorak učinjen upravo u ovoj 2018. godini jer su izdvajanja za vatrogastvo povećana za stotinu posto. Tako je proračunom predviđeno milijun kuna za financiranje Vatrogasne zajednice Bjelovarsko-bilogorske županije i dodatnih 250 tisuća kuna za financiranje Dobrovoljnih vatrogasnih društava na njeznim području. Pri tome se velika pozornost povećuje mladima jer je vatrogasniji podmladak baza za regrutiranje budućih profesionalaca.

-Vatrogastvo, osim primarne zadaće, zaštite ljudi i imovine, bazira se i na društvenom djelovanju, a tu je prije svega rad s mladima. Vatrogasna zajednica BBŽ, kroz savjet za vatrogasnju mladež, veliku pažnju pridaje upravo radu s mladima jer ako nema toga upitna je budućnost vatrogastva. Činjenica je da se naše ekipne konstantno plasiraju na državna natjecanja gdje im vatrogasna zajednica BBŽ osigurava sve što je potrebno - kaže Silvestar Štefović, predsjednik Savjeta vatrogasne mladeži.

ŠPORTSKA ZAJEDNICA BJELOVARSKO - BILOGORSKE ŽUPANIJE

Za 45 klubova i 11 sportskih saveza godišnje se izdvoji 2,5 milijuna kuna

Amaterski sport ne može funkcirati bez prave potpore lokalne zajednice. Stoga je Bjelovarsko – bilogorska županija u svom proračunu za ovu godinu osigurala veća sredstva za potrebe rada Športske zajednice, točnije 1.250.000,00 kuna što je za 350 tisuća kuna više u odnosu na godinu ranije, sve s ciljem jačeg podupiranja sportaša i sportskih klubova na svom području. Pod okriljem Športske zajednice Bjelovarsko-bilogorske županije djeluju sportski klubovi i savezi, a tijekom godine Športska zajednica podupire 45 sportskih klubova i 11 saveza, te stipendira 15 studenata s mjesecnom stipendijom u iznosu od 500 do 1000 kuna. Također, sukladno potrebama sredstva se izdvajaju i za druge sportske klubove u nižim liga-

ma natjecanja.

- Mi na području naše županije uvijek imamo između osam i deset tisuća sportaša i stoga je jako bitno da je financiranje saveza i klubova stabilno, a povećanje iznosa koje smo dobili dodatno nam olakšava rad- kaže Fredi Pali, predsjednik Športske zajednice Bjelovarsko-bilogorske županije.

Sveukupno Bjelovarsko-bilogorska županija na svim razinama financira sport sa 2.300.000,00 kuna, no prema riječima župana Damira Bajsa putem potpora koje daje poslovna banka s kojom županije surađuje , PBZ, sportu se godišnje donira oko 250.000 kuna. Stoga će se u ovoj godini na sportske aktivnosti utrošiti dva i pol milijuna kuna.

U školama se sportom bavi tri tisuće učenika

Posebna briga se vodi o mladima koji se od školske dobi počinju baviti sportom.

Svi oni djeluju pod okriljem Saveza školsko-športskih društava Bjelovarsko-bilogorske županije kroz koji prođe i do tri tisuće učenika, a iz županijskog proračuna se ove godine za njih izdvaja 300 tisuća kuna. Dovoljno da se poboljša rad na svim razinama i nadarenim klincima omogući da na najvišim razinama pokažu svoj puni potencijal. A, to su ove godine i učinili i sa Državnog prvenstva u Poreču vratili s pregrš medalja i naslova državnih prvaka.

Naša djeca će na pravi način iskusiti kako je to biti građanin Europske unije

Tog prvog srpnja 2013. Hrvatska je postala članicom Europske Unije, a središnja proslava za Bjelovarsko – bilogorsku županiju je održana u Bjelovaru. Program je trajao nekoliko dana uz kulminaciju točno u ponoć kad je vatromet označio da smo postali 28. zvjezdica na plavoj zastavi.

- Hrvatska je jedna od najmanjih zemalja članica Europske unije, te naša županija predstavlja tek mali dio naše države, ali naša Bilogora, Moslavina i zapadna Slavonija, naša povijest i naši ljudi mogu pridonijeti Europskoj uniji. Kažu da je Europska unija zemlja mogućnosti! I vjerojatno da to ona je, ali najviše mogućnosti imati će oni najmlađi, koji sad idu u vrtiće i škole. Oni će iskusiti na pravi način kako je biti građanin Europske unije - rekao je župan Damir Bajs prije pet godina.

I bio je u pravu jer danas pet godina kasnije svi parametri razvoja, standarda življenga i gospodarskog okruženja puno bolje izgledaju. Županija je iskoristila svoju šansu i tek dolazi puni zamah i pravi rezultati svega što se radilo od ulaska u Europsku uniju.

Naša županija predstavlja tek mali dio naše države, ali naša Bilogora, Moslavina i zapadna Slavonija, naša povijest i naši ljudi mogu pridonijeti Europskoj uniji

---

Zahvaljujući novim linijama omogućena je bolja povezanost metropole s Bjelovarom i Daruvarom

Povezanost Bjelovara i cijele Bjelovarsko-bilogorske županije sa Zagrebom planira se poboljšati. U prvom redu to bi trebala omogućiti izgradnja željezničke pruge Sv. Ivan Žabno–Gradec čime bi se putovanje željeznicom od Bjelovara do Zagreba skratio na manje od sat vremena.

Riječ je o pruzi čiju je izgradnju inicirao upravu župan Bajs, a Bjelovarsko-bilogorska županija izradila je svu potrebnu dokumentaciju zaključno s građevinskom dozvolom. Spomenuta trasa pruge danas se gradi sredstvima Europske unije, a radi se o prvoj pruzi koja se u Hrvatskoj gradi nakon 50 godina.

Bolja željeznička povezanost

Također, Županija je posljednjih godina učinila ogromne korake po pitanju bolje željezničke povezanosti. Nakon intenzivnih razgovora s predsjednikom Uprave HŽ Putničkog prijevoza, župan Bajs je uveo nove željezničke linije do metropole, kako od Bjelovara, tako i od Daruvara, što stanovnicima dvaju naj-

napučenijih gradova na području Bjelovarsko-bilogorsko županije itekako mnogo znači.

Nakon održanih nekoliko sastanka Povjerenstva kojeg su činili predstavnici Bjelovarsko-bilogorske županije i predstavnici HŽ Putničkog prijevoza, u listopadu 2017. godine uvedene su nove linije na relaciji Bjelovar–Zagreb, te povratno Zagreb–Bjelovar, dok je linija Virovitica–Daruvar–Zagreb zaživjela u veljači ove godine.

Vozni red prilagođen radnim ljudima, učenicima i studentima Linije omogućavaju brže, lakše i jeftinije putovanje do metropole, a vozni red je prilagođen radnim ljudima, ali i učenicima i redovnim studentima koji su dobili mogućnost voziti besplatno. Koliko se potonja željeznička linija pokazala pozitivnom pričom, dovoljno ukazuje što su se u subvencioniranje prijevoza vlakom odmah uključile još tri županije; Sisačko-moslavačka, Požeško-slavonska i Virovitička županija.

Izrada

Regionalni internetski portal Bjelovar.live

Grafičko oblikovanje i tisk

VEDGRAF, Bjelovar

Izdavač

Bjelovarsko-bilogorska županija

Fotografije

Bjelovar.live, BBŽ, Zvonu EU, HŽ infrastruktura, TZ BBŽ

Bjelovar, lipanj 2018.

234